

Betænkning afgivet af Miljø- og Fødevarerudvalget den 6. maj 2020

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om kystbeskyttelse m.v., lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) og lov om planlægning

(Mulighed for at afskære klageadgang i kommunale fællesprojekter om kystbeskyttelse m.v.)

[af miljøministeren (Lea Wermelin)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 5 ændringsforslag til lovforslaget. Miljøministeren har stillet ændringsforslag nr. 1-4. Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 5.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, DF, RV, KF og LA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af miljøministeren stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod det af Enhedslisten stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (EL og NB) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (SF og Susanne Zimmer (UFG)) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Nye Borgerlige

Nye Borgerliges medlem af udvalget mener, at en mere smidig sagsbehandling kan være nødvendig i staten, regionerne og kommunerne også i forhold til risikoen ved oversvømmelser og kysterosion. Således kunne kommunale langsigtede fællesprojekter hurtigere gennemføres. Nye Borgerlige mener dog ikke, at en afskæring af klageadgangen er

den rette måde at opnå dette på. Lovforslaget strider imod den danske tradition for let og økonomisk rimelig adgang til at prøve myndighedsafgørelser. Dette lovforslag vil berøre borgere og interesseorganisationer, som ikke kan få prøvet myndighedernes afgørelser ved en klageinstans. Lovforslaget medfører, at en klage ikke kan blive prøvet, medmindre den indbringes for domstolene. Dette er som bekendt forbundet med store omkostninger for borgere.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af miljøministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 1

1) Nr. 1 affattes således:

»1. I § 18, stk. 2, ændres »§ 2 a, stk. 3,« til: »stk. 4, § 2 a, stk. 3,«.

[Der henvises til § 18, stk. 2, i stedet for stk. 3 samt lovteknisk rettelser]

2) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 18 b indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Ved søgsmål om forhold vedrørende miljøet, der er omfattet af denne lov, skal retten påse, at omkostningerne ved sagen ikke er uoverkommelig høje for de berørte parter.«

[Præcisering vedrørende søgsmål]

Til § 3

3) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 62 indsættes som *stk. 5*:

»*Stk. 5.* Ved søgsmål om forhold vedrørende miljøet, der er omfattet af denne lov, skal retten påse, at omkostningerne ved sagen ikke er uoverkommelig høje for de berørte parter.«

[Præcisering vedrørende søgsmål]

Til § 4

4) Datoen »1. maj 2020.« ændres til: »22. maj 2020.«

[Udskydelse af lovens ikrafttræden]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (SF, NB og Susanne Zimmer (UFG)):

5) Som *stk. 2* indsættes:

»*Stk. 2.* Loven ophæves den 1. juli 2022.«

[Udløbsklausul]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det foreslås, at lovforslagets § 1, nr. 1, nyaffattes. I § 1, nr. 1, er der i den indledende tekst ved en fejl henvist til § 18, stk. 3, hvilket herved ændres til stk. 2. Endvidere indebærer forslaget en lovteknisk rettelse. Ændringsforslaget indebærer ikke materielle ændringer.

Til nr. 2 og 3

Det foreslås i kystbeskyttelseslovens § 18 b, stk. 2, jf. ændringsforslag nr. 2 til § 1, og planlovens § 62, stk. 5, jf. ændringsforslag nr. 3 til § 3, at præcisere, at ved søgsmål om forhold vedrørende miljøet skal retten påse, at omkostningerne ved sagen ikke er uoverkommelig høje for de berørte parter. Forpligtelsen påhviler samtlige retsinstanser. Bestemmelserne har til hensigt at sikre overholdelsen af kravet i Århuskonventionen og VVM-direktivet om, at de tilgængelige retsmidler ikke må være uoverkommeligt dyre. Bestemmelsen skal derfor forstås i overensstemmelse med konventionen og direktivet, herunder den praksis fra EU-domstolen, der knytter sig hertil. Jf. herved bl.a. EU-Domstolens domme af henholdsvis 11. april 2013 i sag C-260/11, Edwards og Pallikaropoulos, og 13. februar 2014 i sag C-530/11, Kommissionen mod Storbritannien.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med de gældende regler i retsplejeloven. Udgangspunktet efter retsplejeloven er, at den tabende part erstatter de udgifter, som den vindende part har afholdt, forudsat at disse har været fornødne til sagens forsvarlige udførelse. Udgifter til bistand af advokat m.v. erstattes med et passende beløb, og de øvrige udgifter erstattes fuldt ud. I medfør af retsplejelovens § 312, stk. 3, kan retten dog af egen drift bestemme, at den tabende part ikke eller kun delvis skal erstatte modparten de påførte udgifter, hvis særlige grunde taler for det. Sådanne grunde vil i miljøsager kunne foreligge, såfremt omkostnin-

gerne i modsat fald vurderes at ville være uoverkommelig høje for den pågældende, hvor der i henhold til lovgivningen eller internationale forpligtelser m.v. er et krav om, at de tilgængelige retsmidler ikke må være uoverkommelig dyre. Samtidig skal forslaget ses i sammenhæng med reglerne i retsplejelovens kapitel 31 om bl.a. retshjælp og fri proces.

Det bemærkes i den forbindelse, at EU er kontraherende part under Århuskonventionen, og at konventionen derfor også til dels er gennemført i EU-retten, jf. herved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/35/EF af 26. maj 2003 om mulighed for offentlig deltagelse i forbindelse med udarbejdelse af visse planer og programmer på miljøområdet og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF (det tidligere VVM-direktiv) 96/61/EF for så vidt angår offentlig deltagelse og adgang til klage og domstolsprøvelse.

Bestemmelsen skal derfor forstås i overensstemmelse med konventionen og VVM-direktivet samt EU-Domstolens praksis, der knytter sig hertil.

Til nr. 4

Det foreslås at ændre ikrafttrædelsestidspunktet fra den 1. maj 2020 til 22. maj 2020. Baggrunden herfor er, at tidsplanen for Folketingets behandling af lovforslaget er udskudt på grund af covid-19 således, at den foreslåede ikrafttrædelse den 1. maj 2020 ikke længere er mulig.

Til nr. 5

Med ændringsforslaget foreslås det, at lovforslaget ophæves automatisk den 1. juli 2022. Ændringsforslaget indebærer, at kommunalbestyrelsens mulighed for at ansøge om afskæring af klageadgang automatisk ophæves den 1. juli 2022.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 12. marts 2020 og var til 1. behandling den 24. april 2020. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Miljø- og Fødevareudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 1 møde.

Hørings svar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og miljøministeren sendte den 20. december 2019 dette udkast til udvalget, jf. MOF alm. del – bilag 238. Den 13. marts 2020 sendte miljøministeren høringssvarene og et høringssnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 8 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 3 skriftlige henvendelser om lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 5 spørgsmål til miljøministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Anders Kronborg (S) Anne Paulin (S) Bjarne Laustsen (S) Christian Rabjerg Madsen (S) Kasper Roug (S) nfm.

Malte Larsen (S) Mette Gjerskov (S) Troels Ravn (S) Zenia Stampe (RV) Rasmus Helveg Petersen (RV) Carl Valentin (SF)

Anne Valentina Berthelsen (SF) Signe Munk (SF) Søren Egge Rasmussen (EL) Mai Villadsen (EL) Susanne Zimmer (UFG)

Erling Bonnesen (V) Hans Christian Schmidt (V) Søren Espersen (DF) Torsten Schack Pedersen (V) Anni Matthiesen (V)

Jacob Jensen (V) René Christensen (DF) fmd. Pia Kjærsgaard (DF) Lise Bech (DF) Mette Abildgaard (KF)

Orla Østerby (KF) Peter Seier Christensen (NB) Henrik Dahl (LA)

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	48	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	42	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	16	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	5
Nye Borgerlige (NB)	4		